

(سلسله مقالات «بخش اول»)

نگرش نقادانه؛ جرم‌شناسی اسلامی از آرمان تا واقعیت قوه قضاییه در دوره تحول با تأکید بر نقض رأی دادگاه تجدیدنظر استان در دادگاه بدوی کیفری (۲)

سیدمحمدرضا موسوی فرد

پژوهشگر، عضو هیئت علمی دانشگاه، واضح جرم‌شناسی اسلامی گرایش جدید حقوق کیفری

*mousavifard136394@gmail.com

ارسال: اسفند ۹۹ پذیرش: فروردین ۱۴۰۰

چکیده

بر اساس اصل ۳۴ قانون اساسی؛ دادخواهی حق مسلم هر فرد است و هر کس می‌تواند به‌منظور دادخواهی به دادگاه‌های صالح رجوع نماید. همه افراد ملت حق دارند این گونه دادگاه‌ها را در دسترس داشته باشند و هیچ کس را نمی‌توان از دادگاهی که به‌موجب قانون حق مراجعه به آن را دارد منع کرد. ولی متأسفانه این قدرت قانونی گاهی بوسیله برخی قضات در قوه قضاییه به‌صورت خواسته یا ناخواسته دستخوش یکسری مفسدها و سو جریانات می‌شود این سوء جریانات حتی اندک که باعث شده افراد از عدالت قضایی مورد انتظار تفاسیری دیگر داشته باشند، که باروی کار آمدن مدیریت جدید قوه قضاییه و شعار مبارزه عملی با فساد و تحول در قوه امیدها رنگ جدیدی برای اجرای عدالت به خود گرفت، ولی تقریباً نزدیک به دو سال اندی برخی از رویکردها باعث می‌شود این تغییرات آن‌چنان ملموس نباشد، هنوز برخی جریانات اندک سوء مشاهده می‌شود، پس باید دید آرمانی حاکم بیشتر روی نقاط ضعف و آسیب‌شناسی ساختار موجود کار کند تا شاهد تحولات واقعی تری باشیم از باب جرم‌شناسی اسلامی و دیدی نقادانه بدین قضیه ورود کرده‌ایم.

کلمات کلیدی: جرم‌شناسی اسلامی، رویه قضایی، سند تحول، آسیب‌شناسی، دوره تحول.

۱- برآیند انتقادی پژوهش حاضر

در حوزه جرم‌شناسی اسلامی در همان ابتدا با خود عهد بستیم علیرغم عنوان گول زننده جرم‌شناسی اسلامی که بسیاری همان ابتدا در مورد آن به‌ناحق جبهه‌گیری داشتند در دانشگاه و حوزه علمیه به‌جز قشر اندکی بقیه نسبت به آن خواسته یا ناخواسته تمایلی نشان ندادند، حتی تخریب کردند؛ سعی شد گرایشی مذهبی افراطی در خدمت سیاست یا افراطی‌گری متعصبانه و مقدس مابانه نباشد بلکه تربیونی برای بازگویی مشکلات در قالب آموزه‌های دینی باشد؛ امید است مورد توجه قرار گیرد. تا به حال نیز سعی شده نگاه این علم نوین نگاهی فرصت مابانه و امتیاز گیرانه نباشد نگاهی که در این علم باید به‌عنوان خط‌مشی اصلی باشد مبارزه علمی و عملی با فساد حاکم بر برخی دستگاه‌های نظام اداری و حاکم باشد، در نهایت صدای مردم و مظلومین باشند نه محل به‌به گفتن سیاسیون، منتصبان

و... امید است در این راه توفیق واقعی دست دهد. سؤال اصلی که در این مقاله پژوهشی (دیگر سلسله مقالات زنجیره‌ای^۱) به دنبال یافتن راهی برای آن هستیم این سؤال است که آیا آرمان‌گرایی حاکم بر قوه قضاییه در واقعیت، با توجه به رویه و ساختار موجود ظرفیت پاسخگویی به اهداف و استراتژی‌های تعیین شده را دارد یا خیر؟ در پاسخ فرضیه را برخلاف تحقیقات سلف و معمول علمی فرضیه در قالب یک آیه قرآنی (تحاسبوا قبل ان محاسبوا) مطرح می‌کنیم. در این سلسله مقالات زنجیره‌ای که با رویکردی کاربردی ترسیم شده است در هر مقاله به آسیب‌شناسی مصداقی با تأکید بر یک موضوع در رویه حاکم بر قوه قضاییه آن را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهیم؛ که همین مقاله می‌تواند تا حدودی در کاهش دید آرمانی حاکم بر دوره تحول در قوه قضاییه (باتوجه به برخی مشکلات موجود) بکاهد و با نزدیک‌تر کردن دیدگاه‌ها و گوشزد کردن یکسری تخلفات فردی در ساختار نیروی انسانی و بوروکراتیک قوه قضاییه (عمد و غیر عمد) باعث شود به نقطه تعالی ترسیم شده در سند تحول زودتر و واقعی‌تر برسیم. این نگاه علاوه بر اینکه نگاهی نقادانه است ولی در راستای ترسیم همان آیه مبارکه‌ای است که در قالب فرضیه بدان پرداختیم. پس رویکرد اصلی این سلسله مقالات تأکید بر مصداقی است که بر اساس پرونده‌های واقعی و تازه وقوع یافته در قوه قضاییه استوار است که می‌تواند در سطح خود هر چند بسیار کوچک سنجشی بر برخی مفسده‌ها و تخلفات غیر عمد در رویه باشد که جرم‌شناسی اسلامی بر خود واجب می‌دانم در قالب اهداف ترسیمی این نکات را گوشزد کند، امید دارد در نهایت گوشزد نمودن این نکات به منزله تقابل با سیستم نباشد بلکه در راستای دلسوزی و مبارزه با فساد درونی قوه قضاییه قلمداد گردد که حق واقعی نظام اسلامی داشتن قوه قضاییه و عدلیه با کمترین اشتباه است. در این مقاله حاضر از سلسله مقالات به رویکرد خلاف قانون در رسیدگی به یک پرونده کیفری در حوزه قضایی خاص می‌پردازیم.

۲- بدایتا مختصر امر قضا از منظر جرم‌شناسی اسلامی

امیر مؤمنان علیه‌السلام در عهدنامه جاوید خود به مالک اشتر ویژگی‌های یک قاضی خوب را چنین بیان می‌فرماید: برای قضاوت در میان مردم بهترین را برگزین؛ کسی که از عهده قضاوت برآید و اصحاب دعوا نتوانند نظر خود را بر او تحمیل کنند و چون به خطای خود آگاه شود از آن باز گردد، نه آنکه بر اشتباه خود پافشاری نماید^۲، طمع کار نباشد و در مواضع شک درنگ کند تا حقیقت برایش کشف شود، حجت و دلیل را بیش از همه فراگیرد و در کشف حقیقت از همه بردبارتر باشد و وقتی که حقیقت روشن شد از همه قاطع‌تر باشد. همین که موضوع را تشخیص داد در صدور حکم تأخیر نرزد^۳ و از ستایش دیگران گمراه نگردد. عده این‌گونه افراد اندک است^۴. قضاوت در اسلام از خطرترین مسئولیت‌ها شناخته شده است و قبول مسئولیت توسط کسی که این مقام شایسته او نیست از بزرگ‌ترین گناهان شناخته شده است^۵ تا جایی که پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: کسی که امری از امور مسلمین را عهده‌دار شود درحالی که برتر از او در میان مسلمانان است به خدا و رسولش و همه مسلمین خیانت کرده است^۶. اجرای عدالت توسط قاضی: منظور از اجرای عدالت آن است که اختلاف میان افراد و همچنین منازعات افراد بر طبق قواعد اصولی که قبلاً تدوین یافته است مورد رسیدگی و صدور حکم قرار گیرد. مسئولیت مزبور به عهده کسانی است که از استقلال قضایی بهره‌مند بوده و بتوانند بدون نگرانی و هراس از فشارهای بیرونی و رهایی از اسارت و قیدوبندهای درونی وظیفه خود را انجام دهند. در نهایت باید اذعان داشت

۱. این مقالات به صورت تسلسل وار با تأکید بر پرونده‌های واقعی در همین قالب به تناوب پس از تحریر منتشر می‌گردد.

۲. آنچه در بررسی مصداقی این پرونده به شرح ادامه مقاله می‌بینیم دقیقاً این مسئله است که قاضی شعبه ... دادگاه کیفری (۲) شهرستان ایلام علیرغم تذکرات قانونی شاکی و حتی مرجع عالی تر که متعاقباً می‌بینم نه تنها بر اشتباهات خود اصرار کرده است بلکه به صراحت دادنامه اشتباه و قبلی خود را در مرحله و اخوای غیرقانونی تأیید و ابرام کرده است.

۳. البته از روند پرونده موصوف به صراحت اطلاعاتی دادرسی عالمانه و عامدانه به نظر نگارنده کاملاً مشهود و قابل درک است.

۴. جهت مطالعه در این خصوص نگاه کنید به: سیدرضی (بی تا)؛ نهج البلاغه، ترجمه فیض الاسلام، نامه ۵۳، صص ۱۰۰۹-۱۰۱۰.

۵. جهت مطالعه بیشتر در این خصوص نگاه کنید مقاله پژوهشی نگارنده با موضوع: نگاهی نقادانه به ضرورت وجوبی تعهد یا تخصص در گزینش‌ها از منظر جرم‌شناسی اسلامی و جامعه‌شناسی جنایی داخلی (به‌زودی به چاپ خواهد رسید).

۶. به نقل از السائیس (۱۴۱۰.ق)؛ تاریخ الفقه اسلامی؛ چاپ دارالکتاب العلمیه، بیروت، ص ۲۵۹.

که در اسلام پس از تأسیس اصل استقلال قاضی و تعیین مستمری کافی برای قضات، انتظار می‌رود که قاضی وظیفه عدالت‌پروری و حق‌پرستی را به‌طور شایسته انجام دهد. به همین جهت اصل دیگری را باید بر اصول سابق افزود و آن این است که حکومت اسلامی موظف می‌شود بر استقلال قضایی و حسن جریان صدور حکم به نفع حق نظارت کند. در اسلام اصل بر این است که بر شئون متعلق به قضاوت و حسن جریان آن بازرسی دقیق و تحقیق کامل انجام شود؛ یعنی بر حسن جریان امور قضا نظارت مستمر وجود داشته باشد. تمامی این نظارت‌ها برای اطمینان از توانایی قاضی برای اعاده حق است و اینکه قاضی در گرو دارا بودن حق استقلال، سلیقه خود را در قضاوت بر دعوا حاکم نکند.^۱ از منظر قرآن باید گفت: اسلام بارزترین ارزش و اهمیت را به مسئله قضاوت در جهت تأمین حقوق مردم و استقرار عدالت اجتماعی قائل شده است و آن را امانت بزرگی تلقی کرده است: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ» (نساء، ۵۸) خداوند متعال در تأکید مقام عظمت عدالت و اجرای عدالت و به‌منظور تحذیر و تهدید قضات از جانب‌داری جنایتکاران، پیامبر اکرم (ص) را بدین گونه مخاطب ساخت: «إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا» (نساء، ۱۰۵) قرآن کریم بدین وسیله خاطرشان ساخت که امر خطیر قضاوت مربوط به اراده محض شخص پیامبر (ص) نیست، بلکه او نیز می‌باید در کار حکومت پیرو دستور خدا و مجری حق باشد. خداوند به پیامبر (ص) در مقام قاضی دستور می‌دهد که: به آنچه خدا فرستاده میان مردم حکم کن و در اثر خواهش‌های مردم حکم حق را وامگذار. بالاخره در این جمع‌بندی مختصر می‌بینیم که قضات رسیدگی‌کننده بدین پرونده به صراحت (عالمانه یا سهوا) این نکات را نقض کرده اند:

- قاضی نباید: چون به خطای خود آگاه شود از آن بازگردد، نه آنکه بر اشتباه خود پافشاری نماید؛
  - قاضی نباید: همین که موضوع را تشخیص داد در صدور حکم تأخیر نرزد.
  - قاضی غیرمتخصص: قبول مسئولیت توسط کسی که این مقام شایسته او نیست از بزرگ‌ترین گناهان است.
  - قاضی وظیفه عدالت‌پروری^۲ و حق‌پرستی را به‌طور شایسته انجام دهد.
  - در اسلام: قضاوت در جهت استقرار عدالت اجتماعی قائل شده است و آن را امانت بزرگی تلقی شده است.
  - در نظام اسلامی تمامی این نظارت‌ها^۳ برای اطمینان از توانایی قاضی برای اعاده حق است. (وجود نداشت)
  - سلیقه خود را در قضاوت بر دعوا حاکم نکند و ... بسیاری خصوصیات دیگری که در منابع اسلامی آمده است می‌تواند به‌عنوان رفرنس‌های مشخصه قاضی در نظام اسلامی بدان استناد کرد.
- از امام صادق (ع) نقل است: بر حاکم سه چیز است .... یکی از این وظایف این اصل می‌باشد خرج دادن انصاف بین مردم از وظایف حاکم نظام اسلامی است^۴ در نهایت اسلام دین حفظ ارزش‌ها و امنیت و عدالت است.^۵ ولی متأسفانه در این پرونده کیفری که بر اساس واقعیت و مستندات موجود در پرونده به بحث و بررسی در مورد آن می‌پردازیم و تنها چند روز از تاریخ نگارش این مقاله و چاپ آن و ادامه این پرونده می‌گذرد ما را بدین نکته می‌رساند در قالب آسیب‌شناسی از منظر جرم‌شناسی اسلامی نگاه آرمات‌گرایانه^۶

۱. امیری، آبتین (۱۳۹۲)؛ اهمیت قضاوت ... حقوق اسلامی؛ فصلنامه حبل متین، دوره دوم و چهارم، پاییز، صص ۹۳-۱۰۷.

۲. Justice

۳. Supervisions

۴. نگاه کنید به منبع اصلی ذکر حدیث مذکور: نعمان بن محمد (۱۴۰۲ ق)، ص ۴۵۱ به نقل از منبع ارجاعی تألیف نگارنده: موسوی فرد، سیدمحمدرضا (۱۳۹۷)؛ جرم‌شناسی اسلامی...؛ چاپ اول، جلد اول، انتشارات مجد، تهران، ص ۳۴.

۵. به نقل از تألیف نگارنده: موسوی فرد، سیدمحمدرضا و دیگران (۱۳۹۸)؛ رویکردهای پیشگیرانه در جرم‌شناسی اسلامی ...؛ چاپ اول، از مجموعه کتاب‌های جرم‌شناسی اسلامی، انتشارات مجمع علمی فرهنگی و حقوقی مجد، تهران، ص ۵۵.

۶. An Idealistic Look

در واقعیت موجود باعث تحقق سند تحول، نتیجه ملموس برای مردم نخواهد شد. متأسفانه در این حوزه قضایی خاص چنین اقداماتی صورت گرفته است.^۱

۳- شرح مختصر پرونده (با اسامی مستعار)^۲

اشخاصی به هویت محمدی و اسدی باهم اختلاف حساب داشته‌اند، اتفاقاً شخص رامتین اسدی (مستعار) که علت اصلی و مخفی این پرونده است چراکه سبب اقوی از مباشر بود ولی هیچ‌وقت مجازات نشده است هر چند که اسدی از محمدی به شماره پرونده‌های (۹۸/۵۱۴) شعبه ... حقوقی ایلام و کیفری به شماره (۹۸/۴۳۰) شعبه ... بازپرسی ایلام) نیز شکایت کیفری و حقوقی طرح کرد بود، شکایت کیفری اش منع تعقیب خورده در دادگاه تهران محل اصلی فعل و انفعالات تأیید شده است.^۳ هر چند که ادعای مطروحه رامتین اسدی کاملاً با توجه به مدارک و مستندات موجود خلاف حق و حقیقت بوده است؛ علی‌ایحال علیرغم اقدام از طریق محاکم قضایی، اسدی (با در نظر گرفتن زمان دادگستری خصوصی و انتقام خصوصی) پسرعمویش به هویت کیارش ایوبی (مستعار) را تحریک می‌کند با تأکید مجدد بر اینکه اقدامات قضایی در جریان است با محمدی تماس گرفته قالب همین فعل مادی واحد (ایجاد مزاحمت تلفنی)^۴ شروع به تهدید قتل، توهین و تهدید نسبت به محمدی می‌نماید (فعل واحد دارای تعدد معنوی مجرمانه)^۵. محمدی نیز گوشی را روی اسپیکر می‌گذارد چند نفر شاهد اظهارات را می‌شنود. محمدی به شماره تلفن موصوف (آن زمان معلوم نبوده چه شخصی است) پیامک می‌زند و تهدید به شکایت در محاکم کیفری می‌کند، همین اقدام را انجام می‌دهد در اوایل سال ۱۳۹۸ در محل وقوع جرم شکایت کیفری را مطرح می‌کند پس از جمع‌آوری دلایل در مرجع شعبه ای از شعبات دادسرا و استماع شهادت شهود و استعلام خط معلوم می‌شود که خط متعلق به شرکت کیارش ایوبی است و در اظهاراتش انتساب خط به خودش را قبول می‌نماید (اطاله‌ی دادرسی^۶ کامل شکل گرفته است) سپس با طرح کیفرخواست بالاخره پس از یک سال پرونده به دادگاه کیفری^۷ (۲) یعنی شعبه ... کیفری (۲) شهرستان ایلام ارسال می‌گردد نکاتی که اینجا حائض اهمیت است:

- طول زمان تحقیقات بنا به دلایل بیش از یک سال طول کشیده است؛
- متشکی عه دارای سامانه ابلاغ بوده (وفق ماده ۱۳ آیین‌نامه ابلاغ) ابلاغ واقعی محسوب می‌شود؛
- در مرحله تحقیقات علت اقدام و منشأ اصلی اقدام ایوبی (یعنی تحریک رامتین) مغفول مانده است؛

۴- رسیدگی در شعبه ... کیفری (۲) دادگاه شهرستان ایلام

به دادنامه اصداری به شماره (۵۰۹.../۹۹۷/۹۹۰) مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۹ توجه نمایند، در این دادنامه نقض رویکردهای ابتدائی حقوقی و قوانین موضوعه کاملاً آشکار و مشهود است:

- خود قاضی نسبت به مزاحمت تلفنی و تعدد معنوی اشاره کرده است ولی در تعیین مجازات به‌عنوان مجرمانه (مزاحمت تلفنی) اشاره و تعیین تکلیف نکرده است:

^۱. نگاه کنید به سخنان رئیس کل دادگستری استان ایلام: نظام قضایی اسلام ویژگی‌ها، ارکان و چارچوب‌هایی دارد که متمایز از سایر نظام‌های قضایی در جهان است. وی افزود: دوران ریاست حجت‌الاسلام رئیسی در دستگاه قضا را دوران تحول و تحول‌گرایی دانست و گفت: برنامه‌های تحول‌گرایی در دادگستری استان ایلام ابلاغ، اجرا و نتیجه این برنامه‌ها را از خود مردم و مسئولان می‌خواهیم که آیا اجرا شده یا خیر و تحقق و اجرای برنامه‌های دستگاه قضا در دوران تحول را به جد پیگیری و در اولویت قرار داده‌ایم. نگاه کنید به: www.irna.ir/news/؛ ۸۴۰۹۰۴۴۲

^۲. جهت مصونیت هویت اصلی اصحاب دعوی موصوف اسامی کاملاً به‌صورت تصادفی درعین حال مستعار می‌باشد.

^۳. در خصوص این فعل و انفعالات و رویکردهای خلاف قانون در همین حوزه قضایی موصوف در مقالات بعدی در خصوص همین طرح شکایت کیفری با مستندات پرونده مراتبی مقاله به شرح مبسوطی تقدیم مخاطبان گرامی خواهد شد.

^۴. Phone Harassment

^۵. A Single Verb with a Criminal Spiritual Plurality

^۶. Prolongation of the Trial.

^۷. Criminal Court

- به آرایر متهم در دادنامه به شرح صفحه ۳۸ اشاره کرده علیرغم ابلاغ واقعی رأی غیابی صادر کرده است،
- نظر به مستندات و اظهارات شاکی به سبب اقوی از مباشر علیرغم تذکر شاکی توجهی نکرده است.

شماره دادنامه		تاریخ تنظیم		شماره پرونده ۱		شماره بانگامی شعبه	
9807	1509	1399/05/29		9809	357	95	
«فلا تظنوا انهوي ان تغفوا»				دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام			
دادنامه							
برونده کلاسه 357		980 شعبه		دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام تصمیم نهایی شماره		509 990997	
شاکی: آقای		فرزند		به نشانی استان تهران			
متهم: آقای		فرزند		به نشانی استان ایلام - شهرستان ایلام			
<p>اتهام ها: 1. توهین به اشخاص عادی، 2. تهدید، 3. مزاحمت تلفنی گردشکار: بسمه تعالی</p> <p>به تاریخ 1399/05/29 در وقت فوق العاده جلسه شعبه دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام بتصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است. پرونده کلاسه فوق تحت نظر قرار دارد. دادگاه با عنایت به مجموع اوراق و محتویات پرونده و اجراء کفایت رسیدگی، حتم دادرسی را اعلام، با استعانت از خداوند متعاله و تکیه بر شرف و وجدان به شرح ذیل مبادرت به ایشاء رای می نماید.</p> <p style="text-align: right;">((رای دادگاه))</p> <p>در خصوص اتهام آقای فرزند: دایر بر توهین و تهدید از طریق تماس تلفنی، موضوع شکایت آقای 9910 بدین توضیح که؛ نامبرده از طریق تلقین اقدام به تهدید و توهین نسبت به شاکی نموده است. لهذا دادگاه با توجه شکایت شاکی، گزارش مرجع انتظامی، گواهی گواه به شرح ص 7 و 8 پرونده، استعلام مختبرات ص 21 تا 17 پرونده، اقرار متهم به مالکیت سیم کارت مزاحم به شرح ص 38 پرونده و عدم حضور متهم در دادگاه جهت دفاع از خود و سایر فراترین و اوضاع و احوال موجود در پرونده، دادگاه توجه اتهامات را نسبت به متهم را محرز و مسلم تشخیص می دهد و با استناد به ماده 608 و 669 قانون مجازات اسلامی- تعزیرات مصوب 1375 و ماده 11 و بند ب ماده 15 قانون کاهش مجازات حبس تعزیری نامبرده را بابت تهدید به 13 ماه حبس و بابت توهین به پرداخت جزای نقدی به میزان پنج میلیون و صد هزار تومان در حق صندوق دولت محکوم مینماید. رای صادره، غیلمی و ظرف بنیست روز پس از ابلاغ قابل واخواهی در این شعبه و سپس ظرف مهلت بنیست روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر در دادگاههای تجدید نظر استان ایلام است.</p>							

در تعریف تعدد معنوی در مباحث ابتدائی حقوق جزا آمده است: حقوقدانان تعدد معنوی را چنین تعریف کرده اند: «تعدد معنوی [شمول چند وصف جزایی بر فعل یا ترک فعل واحد است]». برخی دیگر در تعریف مشابهی گفته اند: «چنانچه عمل مجرمانه واحد، از نظر مواد قوانین جزایی دارای عناوین مختلف باشد، تعدد اعتباری مصادق پیدا کرده است»^۳ در توضیح باید اظهار داشت اصولاً یک رفتار مجرمانه دارای یک عنوان است و ناقض یک ماده از قانون مجازات است، اما گاه استثنائاً با وجود اینکه رفتار واحد است، عناوین مجرمانه متعددی را در خود جمع می کند و ناقض چند ماده از قانون مجازات است؛ به این حالت تعدد معنوی جرم گفته می شود. برای نمونه، رفتار شخصی که در تماس تلفنی به دیگری توهین می کند دارای دو عنوان مجرمانه توهین و مزاحمت تلفنی است.^۴ تعدد معنوی جرم نخستین بار در ماده ۳۱ قانون مجازات عمومی ۱۳۰۴ مطرح شد. ماده ۳۱ قانون مجازات عمومی مقرر می داشت: «هرگاه فعل واحدی دارای عناوین متعددی جرم باشد مجازات جرمی داده می شود که جزای آن اشد است». قانون مجازات عمومی در سال ۱۳۵۲ دستخوش تحولاتی شد. با وجود این، حکم ماده ۳۱ تغییر نکرد و به همان صورت باقی ماند. پیش از انقلاب قانون گذار در قبال تعدد معنوی جرم سیاست کیفری واحدی را اتخاذ کرده بود و در کلیه جرائم در صورت جمع شدن عناوین مجرمانه متعددی بر رفتار واحد، قائل به وحدت مجازات بود. اما پس از انقلاب با توجه به تطبیق قوانین و مقررات با شرع اسلام،

^۱. به نظر نگارنده این امر کاملاً خلاف عدالت، انصاف و تساوی سلاح هاست، هر چند که اختلافی است.

^۲. اردبیلی، محمدعلی. (۱۳۹۰). حقوق جزای عمومی، جلد سوم، چاپ اول، انتشارات میزان، ص ۲۵۹

^۳. صانعی، پرویز (۱۳۸۲)؛ حقوق جزای عمومی؛ چاپ اول، انتشارات طرح نو، تهران، ص ۷۶۹

^۴. نگاه کنید به: سامی، مسعود (۱۳۹۸)؛ تحلیل تعدد معنوی جرم در حقوق کیفری ایران؛ فصلنامه پژوهش های حقوق کیفری، دوره هشتم، شماره بیست و نهم، زمستان، صص ۶۹-۷۲.

مجازات تعدد معنوی نیز دچار تحول شد و قانون‌گذار سیاست کیفری دوگانه‌ای^۱ را در این باره اتخاذ کرد، به این نحو که در جرائم موجب تعزیر در صورتی که رفتار واحدی دارای عناوین مجرمانه متعدّد باشد، مانند سابق قائل به وحدت مجازات شد، اما در حدود و قصاص و دیات از آنجایی که در اسلام اصولاً قاعده جمع مجازات‌ها به هنگام برخورد با تعدّد جرم آرایت می‌شود، تعدّد مجازات را در نظر گرفت. ماده ۱۳۱ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ آخرین اراده قانون‌گذار در خصوص تعدّد معنوی جرم است. این ماده مقرر می‌کند: «در جرائم موجب تعزیر هرگاه رفتار واحد دارای عناوین مجرمانه متعدّد باشد، مرتکب به مجازات اشد محکوم می‌شود»^۳.

در مورد رأی غیابی صادره: هر چند که محل اختلاف نظر جدی است ولی آمده است: اگر رأی به متهم ابلاغ واقعی نشده باشد و به اصطلاح ابلاغ قانونی شده باشد متهم حق دارد ظرف ده روز از تاریخ اطلاع از دادگاه صادرکننده رأی تقاضای واخواهی کند. در این حالت دادگاه اجرای رأی را به صورت موقت متوقف می‌کند و از متهم تأمین مناسب می‌گیرد. در غیر جرائم حق اللّهی (مانند کلاهبرداری، صدور چک بلامحل، تصرف عدوانی و...) هرگاه متهم یا وکیل او در هیچ‌یک از جلسات دادگاه حاضر نباشد و یا برای دفاع، لایحه نفرستاده باشند دادگاه با توجه به محتویات پرونده کیفری رأی غیابی صادر می‌کند.^۴ هر چند که عده‌ای از حقوقدانان بر این نظریه استوارند که باید در مرحله دادگاه مشتکی عنه یا وکیل قانونی او در دادگاه کیفری حاضر شود یا لایحه دفاعیه بفرستد تا رأی غیابی محسوب نشود.^۵ در حالی که ما مخالف این نظر بنا به دلایل ذیل هستیم (صدور حکم غیابی فاقد محمل عقلایی است):

اولاً: بر اساس تبصره (۲) ماده ۴۰۶ قانون آیین دادرسی در امور کیفری مصوب ۱۳۹۲ در آن آمده است: حکم غیابی که ظرف مهلت مقرر از آن واخواهی نشود، پس از انقضای مهلت‌های واخواهی و تجدیدنظر یا فرجام به اجراء گذاشته می‌شود. هرگاه حکم دادگاه ابلاغ واقعی نشده باشد، محکوم علیه می‌تواند ظرف بیست روز از تاریخ اطلاع، واخواهی کند که در این صورت، اجرای رأی، متوقف و متهم تحت‌الحفظ به همراه پرونده به دادگاه صادرکننده حکم اعزام می‌شود. این دادگاه در صورت اقتضاء نسبت به اخذ تأمین یا تجدیدنظر در تأمین قبلی اقدام می‌کند. بعداً می‌بینیم اقدام دادگاه بدوی نقص ماده ۴۶۱ قانون آ.د.ک (۱۳۹۲) است.

ثانیاً: بر اساس ماده (۱۳) آیین‌نامه شماره ۱۰۰/۲۹۸۴۹/۹۰۰۰ مورخ ۱۳۹۵/۵/۲۴ ریاست محترم قوه قضائیه در خصوص «نحوه استفاده از سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی» که به صراحت در ماده آمده است: وصول الکترونیکی اوراق قضایی به حساب کاربری مخاطب در سامانه ابلاغ، ابلاغ محسوب می‌شود. رؤیت اوراق قضایی در سامانه ابلاغ، با ثبت زمان و سایر جزئیات، ذخیره می‌شود و کلیه آثار ابلاغ واقعی^۶ بر آن مترتب می‌گردد. ورود به سامانه ابلاغ از طریق حساب کاربری و رؤیت اوراق از این طریق به منزله رسید است.

ثالثاً: یک درصد هم احتمال دهیم متهم در دادرسی و تحقیقات حضور یافته است با اخذ راهنمایی از یک حقوقدان یا آشنایی اجمالی خودش جهت استفاده از این امتیاز واخواهی در دادگاه بدوی حاضر نمی‌شود، آیا این برخلاف اصول تساوی سلاح‌ها و حقوق شاکی نیست، آیا منطبق با قاعده عدل و انصاف است که چنین فردی که تماماً از جریان دادرسی مطلع است حتی یک مرحله نیز حضور داشته یک امتیاز رسیدگی مجدد به وی علاوه بر تجدیدنظرخواهی اعطاء شود. (با توجه به اینکه حسب اقرار خود دادرسی در صفحه ۳۷ پرونده آقای کیارش ایوبی در دادرسی حاضر شده اقرار کرده است و تمامی اوراق قضایی نیز چون دارای سامانه ثنا است به وی ابلاغ واقعی شده تجویز رأی غیابی فاقد هرگونه محمل قانونی است).

۱. Dual Criminal Policy

۲. Multiplicity of Crime

۳. به نقل از قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲

۴. بر اساس مقاله تحلیلی: رأی غیابی در امور کیفری، مدیریت آموزش‌های مردمی معاونت آموزش قوه قضائیه، روزنامه ایران، سه‌شنبه ۲۶ بهمن ۱۳۸۹، شماره ۴۷۲۵.

۵. همانند این نظریه: ملاک عدم حضور متهم یا وکیل وی و لایحه نفرستادن آن‌ها، در مرحله‌ی محاکمه و در دادگاه است؛ بنابراین اگر متهم یا وکیلش در مرحله‌ی تحقیقات مقدماتی در دادرسی حاضر شوند یا لایحه بفرستند، ولی در مرحله‌ی رسیدگی و محاکمه در دادگاه حضور نداشته باشند، رأی دادگاه نسبت به چنین متهمی بازم غیابی و قابل اعتراض در قالب واخواهی است. به نقل از آموزش همگانی معاونت منابع انسانی قوه قضائیه: <http://mahdad.ir>

۶. Real Notification

عدم توجه قاضی به سبب اقوی از مباشر (اسدی موجب تحریک ایوبی شده است) چرا که سبب اقوی از مباشر (مباشر مغنوی) کسی است که ارتکاب جرم عقلاً به او منتسب است. با توجه به محتویات پرونده ادعای شاکی پرونده به هویت محمدی که می‌گوید اصلاً شخص اسدی را تا به حال نه دیده و نه می‌شناسد عقلاً منطقی و عرفاً باید در اینجا سبب اقوی از مباشر لحاظ می‌شد که علیرغم تذکر کتبی شاکی در لایحه دفاعیه به دادرس بدین مسئله توجهی نکرده است یکی از انتقادات جدی بر این دادنامه است، (بنا به دلایل مشخص).

ریاست محترم قوه قضائیه در این خصوص در سخنرانی‌های خویش به صراحت اعلام کردند: کوچک‌ترین تخلف و فساد در سیستم قضایی را بزرگ تلقی کرده و نسبت به آن با قاطعیت عکس‌العمل نشان دهند.^۱ امروز نقطه قوت قوه قضائیه جمهوری اسلامی این است که اگر فردی در گوشه‌ای از این دستگاه عریض و طویل مرتکب تخلف شد، قاطعانه با او برخورد می‌شود و تخلف یک نفر را نباید به پای سیستم نوشت.^۲ رئیسی همچنین با اشاره به عزم و اراده دستگاه قضا برای برخورد با تخلفات درون‌سازمانی اظهار داشت: بروز تخلف توسط یک شخص که در قسمتی از دستگاه قضا فعالیت دارد محتمل است اما این موارد استثناء به حساب می‌آیند.^۳ بالاخره آفتی که به نظر ما ناشی از دید آرمان‌گرایه و مصادره به مطلوب در قوه قضائیه است که واقعیت چنین نیست: بر اساس گزارش دادستان انتظامی قضا، ما یک درصد در بین مجموعه قضایی تخلف داریم که این یک درصد زیاد است. دستگاه قضایی باید همچنان سالم بماند و هیچ‌گونه ناسلامتی در دستگاه قضایی تحمل نخواهد شد، ناسلامتی برای همه جا بد است و برای دستگاه قضایی بدتر است. بنای دستگاه قضایی برخورد با تمام تخلفات به خصوص در درون خود است، اینکه امروز قوه قضائیه پرونده‌هایی را رسیدگی می‌کند که اراده و تصمیم خود قضا و مجموعه قوه قضائیه است که هرگونه ناسلامتی هستند.^۴

از باب آسیب‌شناسی انتقادی جرم‌شناسی اسلامی نیز به قضیه بنگریم:

بنا بر این جایگاه قاضی از مناسب جلیله ای است که انبیاء گذشته برای امت‌هایشان در آن منصب حکم می‌کردند و این جایگاه به امام معصوم و بعد از آن برای فقیه جامع‌الشرایط می‌باشد.^۵ به گفته امام صادق (ع) قاضی در مقامی است که تنها برای پیشوای عالم به فون قضا، عادل در میان مسلمانان و برای پیامبران و جانشینان آنان براننده است قاضی هم در دنیا مسئول است و هم در آخرت و اگر بتواند از زیر بار مسئولیت دنیایی فرار کند، فرار از بار مسئولیت اخروی ممکن نیست. در نهایت کسی که نمی‌تواند باید قضاوت را رها کند.^۶ منصب قضاوت را از مناصب جلیله می‌داند که از سوی خداوند متعال برای پیامبر (ص)، ائمه اطهار (ع) و فقهاء جعل شده و در عین حال خطر آن عظیم می‌باشد.^۷ پس چنین اشتباهاتی در پرونده‌های واقعاً سهل برای قاضی که در ادامه همین مقاله می‌بینم کلکسیون اشتباهاتش را طوری تکمیل می‌کند یک‌رویه جدید در حقوق ایران در دور دوره تحول باب می‌کند، پذیرفتنی نیست.

۵- اعتراض به دادنامه ۸ و ارسال به مرحله تجدیدنظر خواهی

وفق قوانین موضوعه همچنین رویه موجود دادگاه تالی در هر صورتی باید تابع دادگاه عالی باشد در این خصوص وفق نظریه شماره ۷/۳۹۷۳ مورخ ۱۳۸۶/۶/۱۷ دادگاه تالی موظف به تبعیت از دادگاه عالی می‌باشد هر چند که دادگاه عالی در تشخیص خود مرتکب خطا و اشتباهی و یا تخلفی شده باشد،^۸ از مفهوم مخالف آن استفاده می‌شود، دادگاه عالی با توجه به جایگاهش باید وظیفه نظارتی

^۱ <https://www.irna.ir/news/۸۳۸۳۸۲۱۰>

^۲ <https://www.khabaronline.ir/news/۱۴۰۲۲۹۵>

^۳ <https://www.khabaronline.ir/news/۱۴۰۲۲۹۵>

^۴ <http://www.ensafnews.com/۲۳۷۳۶۸>

^۵ جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: علامه حلی (۱۴۲۲ ق)، تحریر الاحکام الشرعیه، محقق: شیخ ابراهیم بهادری، قم، نشر اعتماد، چاپ اول، ص ۱۰۵

^۶ جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: خمینی، سید روح‌الله (۱۳۷۹)، صحیفه امام، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، چاپ دوم، جلد سوم، صص ۳۰۸-۳۰۹

^۷ به نقل از پیشین.

^۸ Objection to the Lawsuit

^۹ سامانه قوانین هوشمند: <https://datta.ir/rule/۶۶۰۷>

خود را نسبت به دادگاه تالی فراموش نکند و در صورت بروز اشتباهات مراتب را بدان تذکر دهد. در خصوص احکام کیفری نیز همچون احکام حقوقی قانونگذار برای هر یک از طرفین حق تجدیدنظرخواهی را در نظر گرفته است. باین حال در این خصوص موارد و شرایط خاصی را تبیین نموده است که نیازمند شرح و توضیح بیشتر می باشد. در این خصوص می توان به مادتين ۴۲۶ تا ۴۴۷ قانون آیین دادرسی کیفری^۱ مصوب ۱۳۹۲ اشاره کرد حسب مورد مرجع تجدیدنظر در احکام کیفری شعبی خاصی است که در دادگاه تجدیدنظر استان به این امر اختصاص یافته است. در غیر از مواردی که احکام دادگاه های کیفری^۲ قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر است، استثنائاً مواردی وجود دارد که اعتراض به آنها در صلاحیت دیوان عالی کشور است. تنها در موارد محدودی رأی دادگاه بدوی در پرونده های کیفری قطعی می باشد بنابراین اصل در دادگاه های کیفری بر قابل تجدیدنظر بودن آرای دادگاه ها می باشد، با توجه به آنکه در پرونده های کیفری هرگونه اقدام یا عدم اقدام منجر به ضمانت اجرای کیفری می باشد و گاه غیرقابل جبران است، بنابراین پیشنهاد می شود از ابتدای امر و در دادسرا و دادگاه بدوی اقدام به گرفتن وکیل مجرب در زمینه کیفری نماید لیکن در صورتی که پروسه پرونده به مرحله تجدیدنظر رسید بهتر آن است که در این خصوص با همراهی وکیل تجدیدنظر اقدام نماید. آرای قطعی دادگاه های کیفری مستفاد از ماده ۴۲۷ قانون آیین دادرسی کیفری تنها جرائم تعزیری درجه ۸ و جرائم مستلزم پرداخت دیه و ارش در صورتی که کمتر از یکدهم دیه کامل باشد، قطعی ست. مستنبط از ماده ۴۲۸ قانون آیین دادرسی کیفری مواردی که در دیوان عالی کشور^۳ مطرح خواهد شد جرائم مهمی از قبیل جرائمی که مجازات قانونی آنها سلب حیات، حبس ابد و حبس بیش از ده سال باشد و... می باشد (با اندکی تأمل در این خصوص درمی یابیم که برای هرگونه اقدام در خصوص این دست از پرونده ها نیاز به وکیل مجرب در زمینه تجدیدنظر کیفری می باشد)، بقیه موارد در دادگاه تجدیدنظر استان رسیدگی می گردد. با ارائه توضیحات تکمیلی فوق شاکی پرونده به هويت مستعار محمدی با توجه به اشتباهات فاحش قاضی بدوی شعبه ... دادگاه کیفری (۲) شهرستان ایلام از دادنامه شماره (۵۰۹/۹۹۷/۹۹۰ مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۹) تجدیدنظرخواهی می کند دقیقاً با این نکته التفات دارد که فعل وانفعالات شکل گرفته در ادامه بدان پرداخته خواهد شد عمداً کیارش ایوبی (متهم) در این مرحله شرکت نکرده تا در مرحله وخواهی بتواند از این امتیاز مضاعف استفاده کند از این روست که برای جلوگیری از این سو استفاده شاکی علیرغم محکومیت مشتکی عنه به هويت ایوبی شخصاً تجدیدنظرخواهی می کند ایرادت را به دادگاه تجدید نظر استان ایلام ارسال می کند پرونده کلاسه: (۵۸/۹۸) به شعبه ... دادگاه تجدیدنظر ارجاع می شود با مطالعه پرونده قضات تجدیدنظر اعتراض را وارد می دانند تعدد معنوی را می پذیرند و به شعبه بدوی جهت رفع نقض ارسال می کنند، حسب ادعای شاکی در همین بخش نیز اطالهی دادرسی در سرحد ممکن صورت پذیرفته با پیگیری شخص شاکی مراحل انجام می گیرد، مضافاً دادنامه بدوی در سامانه ابلاغ در دسترس نیست:

«فلا تُعزَّبوا آلوهي إن تغلوا»		شماره تصمصيم نهایی : 12 تاریخ تنظیم : 1399/07/08 شماره پرونده : 57 شماره بایگانی شعبه : 99		شعبه دادگاه تجدیدنظر استان ایلام تصمصيم نهایی	99099
پرورنده کلاسه 57 تجدیدنظرخواه: آقای		فرزند		شعبه 980 دادگاه تجدیدنظر استان ایلام تصمصيم نهایی شماره 12 99099	
تجدیدنظرخوانده: آقای		فرزند		به نشانی استان ایلام - شهرستان ایلام	
اتهام ها: 1. مزاحمت تلفنی 2. تهدید 3. توهین به اشخاص عادی		جهت رفع نقض به شعبه بدوی اعاده شد		امضای صادر کننده	
تصویر برابر با اصل است. نشانی: ایلام -					

1. Criminal Procedure Code
2. Judgments of Criminal Courts
3. Supreme Court

۶- تهدید سبب اقوی از مباشر و پیش‌بینی درست آن قبل صدور رأی قطعی تجدیدنظر

در این پرونده مسبب اصلی به هویت مستعار اسدی تهدید کرد که در مرحله تجدیدنظر علیرغم اعتراضی که شاکی داشته است نه تنها به شکایت اش از وی رسیدگی نخواهد شد بلکه در خصوص پسرعمویش نیز یا براءت و حداقل کاهش مجازات را خواهد گرفت. شاکی نیز قبل از صدور رأی شعبه ... دادگاه تجدیدنظر استان ایلام برای اینکه سندی داشته باشد پس از صدور رأی بدان استناد کند مراتب و مستندات را در سامانه گزارشگران فساد قوه قضاییه بارگذاری می‌کند در حالت (پیش از وقوع) پیش‌بینی لازم را انجام می‌دهد متأسفانه در مرحله تجدیدنظر عیناً وفق پیش‌بینی به عمل آمده در سند گزارشگران فساد عمل می‌گردد؛ البته در رویه‌ای که هست بدین کیفیت عمل می‌شود اگر سندی وجود نداشته باشد بعد از صدور دادنامه در هر مرحله به صراحت می‌گویند چون که دادنامه با به نفع شما نبوده است چنین حرف‌هایی را به زبان می‌آورید ولی با داشتن سند و مدرک قبل از صدور رأی به راحتی جریان غیرمعمول قابل اثبات است:

اطلاعات پیگیری	
شماره پیگیری	۳۸۰
زمان ثبت	۱۳۹۹/۰۸/۱۲ - ۵:۱۲
نوع درخواست	گزارش فساد
دستگاه اجرائی	قوه قضاییه
شرح	<p>بسم الله الرحمن الرحيم چهارمین در قوه قضاییه بنا به شواهد غیرقابل انکار پیوستی پرونده (در حال وقوع)</p> <p>باسلام و احترام پیرو گزارش های شماره ۰۳ مورخ ۱۱/۸/۱۳۹۹ (در خصوص ...) ، گزارش شماره ۰۳ مورخ ۳۸ مورخ ۱۲/۸/۱۳۹۹ (در راستای احقاق حق از دست رفته ام نه آدم فروشی) به اطلاع می‌رساند در پرونده کلاسه ۵۷ شماره بایگنی ۹۹ در شعبه دادگاه تجدید نظر استان ایلام می‌باشد که بنا به دلایل ذیل در پرونده متحمل است:</p> <p>۱- مشتکی عنه اصلی پرونده در پی تحریک برای بنده ضمن مزاحمت تلفنی توهین و فحاشی نمود حتی در دادگاه بدوی (دادگاه کیفری (۲)) نیز علیرغم ابلاغ واقعی در شعبه حاضر نشد به ۱۳ ماه حبس محکوم شد، در جلسه دادرسی نیز بی‌اعتنا بود حتی تجدید نظر خواهی هم نکرد؟</p> <p>۲- بنده به صراحت اعلام کردم باید در حد معاونت در جرم علیرغم اینکه سبب اقوا از مباشر است تفهیم اتهام شود ولی چنین نشد و اصلاً توجهی نشد؟</p> <p>۴- پرونده علیرغم اینکه ۸/۲/۱۳۹۹ پس از رفع نقص به شعبه تجدید نظر ایلام رفته است آن در حالت مختومه است تاکید کرده است هنوز این پرونده رای نخواهد خورد و اگر هم باشد تخفیف مجازات خواهد خورد</p>

نکته جالب اینجاست پس از پیش‌بینی صورت پذیرفته در شماره ۳۸۹۳۰۸۰۳ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ (سامانه گزارشگران فساد پنج روز قبل صدر رأی) شعبه ... دادگاه تجدیدنظر^۱ طی دادنامه شماره (990997/92) مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۷ اقدام به صدور رأی نمود و پیش‌بینی‌های صورت پذیرفته به صراحت در دادنامه قابل رؤیت است:

^۱. Branch ... of the Court of Appeal

- دادگاه تجدیدنظر به اشتباه^۱ و تذکر به شعبه نخستین اذعان کرده است سعی کرده است، اشتباهات را حقوقی^۲ جلوه دهد در واقعیت چنین نیست؛
- به صراحت کاهش مجازات^۳ پیش‌بینی شده در بند (چهار) گزارش شماره ۳۸۹۶۳۰۸۰۳ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ اعمال شده است؛
- در خصوص سبب اقوی از مباشر نیز در پوشش حقوقی عدم رسیدگی بدوی توجهی نکرده است.

 <p>دادگستری کل استان ایلام</p>	<p>«فلا تظعموا الهوی ان تغلبوا»</p> <p>شعبه دادگاه تجدیدنظر استان ایلام</p> <p>دادنامه</p>	<p>شماره دادنامه : 92 تاریخ تنظیم : 1399/08/17 شماره پرونده : 57 شماره برگاتی شعبه :</p>	<p>990 980</p>
<p>پرونده کلاسه : بایگانی</p> <p>مرجع رسیدگی کننده : شعبه دادگاه تجدیدنظر استان ایلام</p> <p>هیأت شعبه : رییس دادگاه : // مستشار دادگاه :</p> <p>تجدیدنظرخواه : آقای فرزند به نشانی تهران</p> <p>تجدیدنظرخوانده : آقای فرزند به نشانی ایلام</p> <p>تجدیدنظر خواسته : دادنامه شماره - شعبه دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام</p>	<p>"رای دادگاه"</p> <p>در خصوص درخواست تجدید نظر خواهی آقای ... به طرفیت آقای ... نسبت به دادنامه شماره 509 مورخه 99/05/29 صادره از شعبه دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام که متضمن صدور حکم بر محکومیت تجدید نظر خوانده به تحمل حبس و جزای نقدی و به اتهام های تهدید و توهین می باشد، در اصل محکومیت وارد نمی باشد . چرا که تجدید نظر خواهی انطباقی با جهات تجدید نظر مندرج در ماده 434 قانون آیین دادرسی کیفری مصوب 1392/12/04 نداشته و دادنامه یاد شده با توجه به جمیع جهات با رعایت اصول، قواعد دادرسی و موازین قانونی اصداً گردیده است . در این مرحله از رسیدگی دلیل جدیدی که مستلزم نقض دادنامه مذکور باشد اقامه نگردید و رای بر پایه ادله قانونی همسویی و سازگاری دارد. اما چون دادگاه بدوی در تعیین مجازات وفق ماده 134 قانون سابق انشاء رای نموده است و از این حیث دچار اشتباه شده است و با توجه به حاکمیت ماده 12 قانون کاهش حبس، بدو 13 ماه حبس را به تحمل 7 ماه حبس و 51/000/000 ریال جزای نقدی بابت توهین را به پرداخت مبلغ 550/000 ریال تبدیل نموده و در نهایت، ضمن تذکر موضوع به دادگاه نخستین، در اجرای مواد 455 و 457 قانون موصوف دادنامه مالا تأیید می گردد در خصوص درخواست تجدید نظر خواهی وی به طرفیت آقای ... از جهت عدم مجازات تجدید نظر خوانده و به اتهام معاونت در جرم خصوص رای صادر نشده است و این مرجع فقط نسبت به آنچه مورد تجدید نظر خواهی واقع و نسبت به آن رای صادر شده است رسیدگی می نماید فلذا در اجرای ماده 435 قانون موصوف، قرار رد درخواست تجدید نظر خواهی تجدید نظر خواه، صادر می گردد. این رای قطعی است .</p>		
<p>اعضاء</p> <p>مستشار دادگاه</p> <p>رونوشت برابر با اصل و ادارست-مدیر دفتر</p>	<p>دادگاه تجدید نظر استان</p> <p>رییس دادگاه</p> <p>دادگاه تجدیدنظر استان</p>		
<p>امضای صادر کننده</p> <p>تصویر برابر با اصل است.</p> <p>تثبیت: ایلام -</p>			

چنین اقداماتی (مصدافاً خلاف سند امنیت قضایی^۴ و سند تحول قضایی^۵) در تعارض کامل با شعارهای حاکم بر قوه قضاییه است چرا که «سند امنیت قضایی» با تأکید بر اسناد بالادستی و باهدف توسعه عدالت قضایی، احقاق حقوق عامه و توجه ویژه به اصول حقوق شهروندی از سوی رئیس قوه قضاییه به عنوان نقشه راه تحول دستگاه قضایی ابلاغ شده است. حجت الاسلام والمسلمین سید ابراهیم رئیسی ۲۸ مهرماه در نشست شورای عالی مسئولان قضایی درباره این سند گفت: «حق الناس» مهم ترین موضوع سند امنیت قضایی است و «حقوق مردم» قبل از آنکه دستاویز مدعیان حقوق بشر باشد، آموزه نبی مکرم اسلام است که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز مورد تأکید قرار گرفته است؟

- باب مثال در سند تحول قضایی (وفق بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۳۹۲۳۵/۹۰۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۹/۳۰) در گام دوم تعیین چالش‌ها آمده است: در گام دوم با شناخت وضع موجود قوه قضاییه در تحقق مأموریت‌ها و تحلیل چرایی فاصله آن تا وضع مطلوب، موانع کلیدی در مسیر تحقق کامل برخی از مأموریت‌ها یا همان «چالش‌ها» شناسایی شد. اصلاح یا رفع این چالش‌ها، اهداف کیفی

1. The Mistake
2. Legal Errors
3. Reduction of Punishment
4. Judicial Security Document
5. Judicial Transformation Document

1. نگاه کنید به: «سند امنیت قضایی»؛ نقشه راه تحول عدلیه: <https://www.irna.ir/news/> ۸۴۰۸۲۷۵۹

کلان سند تحول^۱ است. به منظور شناسایی این چالش‌ها از نتایج مرحله اول، وضعیت شاخص‌های ارزیابی عملکرد قوه قضائیه،

نتایج نظرسنجی‌ها و ثبت انتقادات و شکایات مردمی و نظرات تعدادی از افراد خبره قوه قضائیه استفاده شد.

- در اجرای بند (۲) راهبرد سوم سند تحول که آورده است: انتشار عمومی و برخط آرای قضائی با حفظ محرمانگی اطلاعات اشخاص دخیل در پرونده از طریق ایجاد «سامانه آراء قضائی» با امکان تحلیل و ارزیابی عمومی و ترغیب اشخاص از جمله نخبگان و نهادهای تخصصی به مشارکت در ارزیابی آراء به کمک طراحی نظام انگیزشی مناسب.

- یا بر اساس ماده (۹) مرحله چهارم تدوین نظام راهبری و پایش که در آن آمده است: از تهدیدنگری مبارزه با فساد درون قوه قضائیه به فرصتی برای صیانت از منابع انسانی خدوم و ارتقاء سرمایه اجتماعی است.

و... دیگر مباحث مرتبط با سند تحول قضایی باید گفت این مقاله و آسیب‌شناسی در اجرای این امور کاملاً با مأموریت سوم «نظارت بر اجرای صحیح قوانین و حسن جریان امور» انطباق داشته و در راستای کمک و مساعدت به وضع موجود است؛ اما در بررسی تطبیقی آن با وضعیت سند امنیت قضایی باید بگوییم: در اجرای بند «ب» ماده ۱۲۰ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵ و به منظور تحقق اهداف بندهای ۶۵، ۶۶ و ۶۷ سیاست‌های کلی قانون برنامه ششم توسعه کشور مصوب ۱۳۹۴ «سند امنیت قضایی» تنظیم شده است که در روند رسیدگی بدین پرنده به صورتی مصداقی با توجه به مستندات موجود ارجاعی موارد ذیل به نظر نقض شده است:

- بر اساس ماده (۱) که آورده است: هدف امنیت قضایی، رسیدن به عدالت قضایی است که اثر آن ایجاد اعتماد شهروندان به قانون و نظام قضایی است تا در چارچوب آن اشخاص از آسودگی خاطر و احساس امنیت در تضمین و احقاق حقوق و آزادی‌های خود برخوردار شوند. (در پرونده فوق نقض شده)؛

- در ماده (۲) آمده است: اصل اعتماد و انتظار مشروع: اصل اعتماد مشروع، عبارت است از امکان پیش‌بینی نتایج نظام حقوقی که در نهایت می‌تواند اعتماد شهروندان به نظام قضایی را جلب کند. (دقیقاً این فرآیند پرونده حاضر اعتماد مشروع و قانونی را به دستگاه عدلیه هدف قرار داده است)^۲؛

- تحقق امنیت قضایی، مستلزم احترام به حقوق مکتسبه اشخاص و حمایت از انتظارات مشروع آنان است. رعایت امور مذکور در عرصه تصمیم‌گیری‌های قضایی و اداری در راستای اصل کلی اعتماد مشروع، علاوه بر ثبات و پیش‌بینی پذیری نظام حقوقی، نقض حقوق و آزادی‌ها را نیز کاهش می‌دهد. انتظارات مشروع عبارت است از خواسته‌ها و توقعات معقولی که در روابط متقابل افراد با مقامات (اعم از قضایی و اداری) در اثر تصمیمات، اعلامات، سیاست‌ها و رویه‌های اداری و اجرایی ایجاد شده و در صورت نقض می‌تواند موجب ایراد خسارت شود^۳. (جریان سوء پیش‌بینی شده که اتفاق افتاده نقطه مقابل این فرآیند است)^۴.

1. Macro Quality Goals of the Transformation Document

^۲. در خصوص رویکرد کنونی دستگاه قضایی رهبری چنین فرموده است: این وضعیت در نظام قضایی جمهوری اسلامی ایران قطعاً پذیرفتنی نیست و انتظارات و مسئولیت‌ها ایجاب می‌کند تحولی متناسب با نیازها و پیشرفت‌ها و تنگناها در قوه قضائیه صورت گیرد و دستگاه عدالت بانگیزه‌ای مضاعف، دوران جدیدی را که زیننده‌ی گام دوم انقلاب است، با قدرت و جدیت آغاز کند. نگاه کنید به سخنرانی ایشان:

<https://parstoday.com/dari/news/uncategorised-i> ۱۱۳۰۱

^۳. خصوص لزوم نظارت بر قوه قضائیه را رهبر انقلاب اسلامی چنین تشریح کرده است: لازمه پیشرفت کارها در دستگاه قضایی و ایجاد تلقی عمومی از قوه قضائیه به عنوان مجموعه‌ای «نجات‌بخش، امیدبخش و آرامش‌بخش» را برخورد جدی با تخلفات دانستند و با قدردانی از اعزام بازرسان نامحسوس و ناشناس به شهرهای مختلف باهدف کشف و برخورد با تخلفات، افزودند: بازرسی‌ها را هر چه می‌توانید افزایش دهید از درون اصلاح کنید:

<https://www.isna.ir/news/> ۹۷۰۴۱۲۰۶۷۴۲

^۴. نگاه کنید به سخنرانی رهبری در مورخ ۷ تیرماه ۱۳۸۹ که چنین تصریح کرده است: در دیدار با رئیس و مسئولان قوه قضائیه، دستگاه قضایی را یکی از بخش‌های بسیار حساس نظام اسلامی دانستند و با تأکید بر لزوم حمایت همه دستگاه‌های کشور از قوه قضائیه، خاطرنشان کردند: یکی از وظایف مهم قوه قضائیه، خارج نشدن از جاده عدل و انصاف و تأثیرناپذیری از جوسازی‌های سیاسی و حب و بغض‌ها در قضاوت و صدور احکام است:

<https://www.isna.ir/news/> ۹۷۰۴۱۲۰۶۷۴۲

- در ماده (۸) آمده است: اصل برابری در مقابل قانون: همه اشخاص در مقابل قانون و مراجع دادگستری مساوی هستند. در راستای تضمین قانونی اصل برابری، رفتار برابر و یکسان با همه اشخاص در مراجع قضایی، شبه قضایی و اداری، شرط ضروری دادرسی عادلانه است و... (در این خصوص قضاوت را به مخاطب می‌سپاریم آیا در این رسیدگی با توجه به مراتبی که در ادامه شرح خواهیم داد آیا اعضای پرونده در برابر مجری قانون مساوی بوده‌اند). در نهایت در بررسی از منظر آسیب‌های جرم‌شناسی اسلامی در ابتدای این پژوهش عرض کردیم:

۱- قاضی نباید: چون به خطای خود آگاه شود از آن بازگردد، نه آنکه بر اشتباه خود پافشاری نماید.^۲ ولی در ادامه به صراحت می‌بینیم که قاضی شعبه بدوی فاقد چنین خصیصه بوده و همچنان نه تنها بر اشتباهات خود تأکید دارد به نوعی تذکرات مرجع عالی را نیز نادیده انگاشته و رویه جدید به حقوق ایران می‌افزاید.

۲- قاضی متعهد غیرمتخصص (واقعی): قبول مسئولیت توسط کسی که این مقام شایسته او نیست از بزرگ‌ترین گناهان شناخته شده است. به صراحت می‌بینیم در ادامه می‌بینیم اصول اولیه و ابتدائی رسیدگی شکلی نیز در حوزه حقوق آیین دادرسی در امور کیفری نیز نقض شده است.

۷- مرحله اجرای احکام کیفری (رای قطعی شعبه... تجدیدنظر استان ایلام)

در این مرحله پرونده کلاسه (98/...57) ردیف فرعی ۵ با علت طرح اجرای حکم نسبت به اتهامات تهدید و توهین به اشخاص عادی و مزاحمت تلفنی و محکومیت تعزیرات- حبس تعزیری (سال) در دادسرای عمومی و انقلاب ایلام به تاریخ ۱۳۹۹/۹/۹ ثبت گردید و با شماره بایگانی (0095) به شعبه ... اجرای احکام کیفری دادسرای عمومی و انقلاب ایلام شده است که سپس قاضی اجرای احکام طی نامه صادره به شماره (96.....1399) مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۷ با موضوع «دستور اجرای جلب محکوم علیه» به ضابط مربوطه صادر می‌کند. در همین فرآیند نسبت به شکایات شاکی از متهم مبنی بر تهدید و توهین به اشخاص عادی و مزاحمت تلفنی طی شماره (77.../..99) مورخ ۱۳۹۹/۹/۳۰ به لحاظ توقف اجرای حکم (بدون دلیل قانونی) پرونده مختومه می‌گردد. با در نظر گرفتن این نقل قول از به نقل از معاونت فرهنگی قوه قضاییه، عملیات اجرای حکم پس از صدور دستور مقام قضایی که در رأس دایره اجرای احکام کیفری قرار دارد، آغاز و به هیچ وجه متوقف نمی‌شود، مگر در مواردی که دادگاه صادرکننده حکم در حدود مقررات دستور توقف اجرای حکم را صادر کند.^۳ همچنین حتی با پذیرش غیابی بودن رسیدگی^۴ در دادنامه شماره

۱. رهبری انقلاب اسلامی در خصوص برخی اولویت‌های دستگاه قضایی مرتبط با موضوع چنین تصریح داشته است: اولویت اصلی دستگاه قضائی را «نظارت بر عملکردها اعم از عملکرد قضاوت و عملکرد مدیران» برشمردند و خاطرنشان کردند: این نظارت‌ها باید به گونه‌ای جدی و گسترده باشند که اشکالات و شکایات از برخی عملکردها، به پایین‌ترین سطح ممکن برسد. جهت دسترسی مراجعه کنید به: <https://www.isna.ir/news/۹۷۰۴۱۲۰۶۷۴۲>

۲. نگاه کنید به سخنان رهبری در خصوص مماشات با قضاوت متخلف: ترحم در اینجا، واقعاً به معنای جفاکاری بر این امت اسلامی است. به نظر من، روی قضاوت فاسد باید بیش از اندازه‌ی مردم معمولی فشار آورد. جرم این افراد، به ملاک گناه در شب جمعه یا به ملاک گناه سادات یا به ملاک گناه شیعیان است که فرمودند: هر کدام از شما که گناه کنید، گناهتان دو برابر دیگران است؛ چون "شین" برای ماست. باید از این قاضی انتقام گرفت. البته، انتقام الهی موردنظر است، نه انتقام شخصی. اگر چنین فردی تخلف کرد، اگر کاری که از معیارها خارج است، انجام داد، در هر شرایطی که هست، باید به مجازات برسد. به نظر من، اگر این کار نشود، دستگاه قضایی درست نخواهد شد. جهت دسترسی به مراتب مذکور توصیه می‌شود نگاه کنید به مرجع اصلی ارجاعی:

<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=۲۱۸۰>

۳. mshrgh.ir/۱۰۱۱۱۱۳

۴. یکی از مسائل موردبحث در آیین دادرسی کیفری ملی و بین‌المللی مسئله محاکمه غیابی است. در نظام‌های حقوقی معاصر از یک‌طرف، و در آیین‌های دادرسی کیفری ملی و بین‌المللی از طرف دیگر، اختلاف‌نظرهای فراوانی پیرامون این موضوع وجود دارد. هر کدام از نظام‌های دادرسی کیفری برای ممنوعیت یا مجاز دانستن محاکمات غیابی دلایل و توجیهاتی دارند. در نظام دادرسی اتهامی، علی‌الاصول محاکمه غیابی جایز دانسته نشده است. در برابر، در نظام دادرسی تفتیشی، انجام محاکمه غیابی متهم را مطابق اصول می‌دانند. مبنای اصلی ممنوعیت یا جواز رسیدگی غیابی نیز به ماهیت هر دو نظام دادرسی پیش‌گفته برمی‌گردد. بر این اساس، مقاله حاضر کوشش دارد تا دیدگاه نظام‌های حقوقی معاصر به‌ویژه دیدگاه نظام اتهامی، تفتیشی و نظام اسلامی را در خصوص برگزاری محاکمات غیابی در امور کیفری روشن و تبیین نماید. سپس به بررسی این موضوع در رویه عملی دادگاه‌های کیفری بین‌المللی پردازد. مقررات

(990997/509) مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۹ شعبه ... دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام با توجه به دستور ماده ۴۶۱ قانون آیین دادرسی در

امور کیفری مصوب ۱۳۹۲ که اشعار می‌دارد: در مواردی که رأی دادگاه تجدیدنظر استان بر محکومیت متهم^۱ باشد و متهم و یا وکیل او در هیچ‌یک از مراحل دادرسی نخستین و تجدیدنظر حاضر نبوده و لایحه دفاعیه یا اعتراضی هم نداده باشد، رأی دادگاه تجدیدنظر^۲ استان ظرف بیست روز پس از ابلاغ واقعی به متهم^۳ یا وکیل او، قابل واخواهی و رسیدگی در همان دادگاه است. رأیی که در این مرحله صادر می‌شود، قطعی است. بازهم دیگر دادگاه بدوی^۴ هیچ‌گونه صلاحیت رسیدگی مجدد را ندارد علی‌ا حال روشی جدید در آیین دادرسی کیفری ایران باب می‌شود.

۱-۷- رویکردهای جدید رسیدگی شکلی در قانون آیین دادرسی کیفری در روبه

اجرای توقف حکم قطعی دادگاه تجدیدنظر استان در مرحله اجرای احکام کیفری و تجویز رسیدگی مجدد بابت واخواهی متهمی که در تمامی مراحل به وی ابلاغ واقعی شده است و حتی در مرحله دادرسی نیز حاضر شده است رأی قطعی تجدیدنظر ۱۳۹۹/۸/۱۷ در شعبه ... تجدیدنظر استان صادر شده است در مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ جلسه رسیدگی مجدد (واخواهی علیرغم ابلاغ واقعی) برگزار شده است، نکته جالب این پرونده برگزاری جلسات واخواهی متعدد و متنوع بعد از رأی تجدیدنظر است:

* جلسه اول واخواهی			
	بسمه تعالی دادگستری کل استان ایلام شعبه دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام ابلاغ الکترونیکی	شماره ابلاغیه: 99 شماره پرونده: 980 شماره بایگانی پرونده: 1399/10/01 تاریخ تنظیم:	
نام خانوادگی	نام	شماره ملی:	
نوع ابلاغیه: ابلاغ اخطار/حاضر/حضور در جلسه رسیدگی برای شخص ذی‌سمت و مرتبطین تاریخ حضور: 1399/10/14 محل حضور: ایلام-محکمات عدالت-مجتمع دادگاههای عمومی و حقوقی ایلام نوع علت حضور: رسیدگی متن ابلاغیه: تاریخ حضور: 1399/10/14 ساعت حضور: 10:30 در خصوص واخواهی علیه شما در وقت مقرر فوق جهت رسیدگی در این شعبه حاضر شوید. "ابلاغیه فاقد پیوست می‌باشد"			
** جلسه دوم واخواهی			

آیین دادرسی کیفری ایران در زمینه برگزاری محاکمات غیابی نیز مطمح نظر خواهد بود. نتیجه حاصل از مباحث فوق می‌تواند راهنمای قانون‌گذار ایران در تصویب مقررات مربوط به نحوه برگزاری محاکمات غیابی و نزدیک کردن قوانین به معیارهای قواعد معاهداتی بین‌المللی در این زمینه باشد. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: جنت‌المکان، حسین (۱۳۸۹)؛ دادرسی غیابی در امور کیفری؛ مبانی و دلایل؛ فصلنامه مطالعات حقوقی (علوم اجتماعی و انسانی شیراز)، دوره دوم، شماره اول، بهار و تابستان، ص ۱.

1. Conviction of the Accused
2. The Decision of the Court of Appeal
3. Real Notification to the Accused
4. District Court

9910 : شماره پرونده : 99X : شماره بانگانی پرونده : 1399/10/14 : تاریخ تنظیم :	بسمه تعالی دادگستری کل استان ایلام شعبه دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام ابلاغ الکترونیکی		
شماره ملی:	نام خانوادگی	نام	
09:00	ساعت حضور:	1399/10/30	تاریخ حضور:
نوع ابلاغیه: ابلاغ اخطاریه/احضاریه حضور در جلسه رسیدگی برای شخص ذي سمت و مرتبطين محل حضور: ایلام-خ عدالت-مجمع دادگاههای عمومی و حقوقی ایلام نوع علت حضور: رسیدگی متن ابلاغیه: تاریخ حضور: 1399/10/30 ساعت حضور: 09:00 در خصوص واخواهی علیه شما در وقت مقرر فوق جهت رسیدگی دراین شعبه حاضر شوید. جهت مواجهه حضوری "ابلاغیه فاقد پیوست می باشد"			

***جلسه سوم واخواهی

99101 : شماره ابلاغیه : 980 : شماره پرونده : 99X : شماره بانگانی پرونده : 1399/12/03 : تاریخ تنظیم :	بسمه تعالی دادگستری کل استان ایلام شعبه دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام ابلاغ الکترونیکی		
شماره ملی:	نام خانوادگی	نام	
11:00	ساعت حضور:	1399/12/11	تاریخ حضور:
نوع ابلاغیه: ابلاغ اخطاریه/احضاریه حضور در جلسه رسیدگی برای شخص ذي سمت و مرتبطين محل حضور: ایلام-خ عدالت-مجمع دادگاههای عمومی و حقوقی ایلام نوع علت حضور: رسیدگی متن ابلاغیه: تاریخ حضور: 1399/12/11 ساعت حضور: 11:00 در خصوص واخواهی علیه شما در وقت مقرر فوق جهت رسیدگی دراین شعبه حاضر شوید. جهت مواجهه حضوری "ابلاغیه فاقد پیوست می باشد"			

نکته ای که اینجا حائز اهمیت است عدم نظارت بر رویکرد قضات به بهانه هایی همچون عدم دخالت در روند قضایی و استقلال قاضی است حسب اظهارات شاکی بارها مراتب سو جریان قانونی به مراجع نظارتی تذکر داده شده است ولی اقدام مؤثری صورت نگرفته است:

شماره پیگیری	۳	۳۹
زمان ثبت	۱۳۹۹/۱۰/۰۱ - ۴:۵۶	
اطلاعات درخواست		
نوع درخواست	گزارش	
دستگاه اجرائی	قوه قضاییه	
شرح	<p>مسئول محترم مربوطه سامانه گزارشگران فساد قوه قضاییه</p> <p>موضوع : گزارش تحقق پیش بینی و همچنین ارائه خدمات جدید قانونی اضافه شدن بندی به قانون آیین دادرسی کیفری در توقف اجرای مجازات (حوزه دادگستری)</p> <p>باسلام و احتراماً پیرو گزارش شماره ۰۳ مورخ ۱۲/۸/۱۳۹۹ پیرو وعده راستین (در پرونده کلاسه ۵۷) ۹۸</p> <p>(شعبه دادگاه کیفری (۲) ایلام) بر خلاف قوانین موضوعه که خودش بی مجازات ماند بلکه در مرحله اجرای مجازات قرار توقف اجرا در شعبه اجرای احکام کیفری ایلام صادر شد نقض موارد ۴۰۶ و ۴۴۳ قانون آیین دادرسی در امور کیفری قطعاً مراتب در جهت اثبات فساد قوه قضاییه (این بار همانند گزارشات قبلی در حوزه داد گستری) منتشر در دسترس عموم در قرار خواهد گرفت</p>	

۸- صدور رأی وخواهی بدوی نقض رأی تجدیدنظر

پس از مراتب مذکور قاضی دادگاه بدوی پس از اینکه یک بار به اعتقاد ما به اشتباه رأی غیابی صادر کرده است و بعد از اینکه پرونده به مرجع تجدیدنظر ارسال شده و رأی در شعبه .... دادگاه تجدیدنظر استان ایلام قطعی شده است، طی دادنامه شماره (990997/00304) مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ رأی آن را نقض کرده است و رأی بدوی خود را تأیید و ابرام کرده است و در این خصوص مشتکی عنه (واخواه) فرصت تجدیدنظرخواهی مجدد در دادگاه های تجدیدنظر استان ایلام دارد (احتمالاً شعبه هم عرض تجدیدنظر)؟

<p>990 شماره دانشنامه : 4 تاریخ تنظیم : 1399/12/11 98 شماره پرونده : 57 شماره بایگانی شعبه :</p>	<p>«فلا تظلموا الیهوی ان تظلموا» شعبه کیفری دو شهرستان ایلام دادنامه</p>	 <p>دادگستری کل استان ایلام</p>	
990	98 شعبه	98 شعبه	پرونده کلاسه 57
<p>به نشانی استان تهران - شهرستان تهران به نشانی استان ایلام - شهرستان ایلام - شهر ایلام</p>			
<p>1. تهدید 2. توهین به اشخاص عادی 3. مزاحمت تلفنی</p>			
<p>پرونده کلاسه 57 990997</p>			
<p>دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام تصمیم نهایی شماره</p>			
<p>فرزند</p>			
<p>فرزند</p>			
<p>اتهام ها: 1. مزاحمت تلفنی، 2. توهین به اشخاص عادی، 3. تهدید</p>			
<p>گردشکار: بسمه تعالی</p>			
<p>به تاریخ 1399/12/11 در وقت فوق العاده جلسه شعبه دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام بتصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است. پرونده کلاسه فوق تحت نظر قرار دارد. دادگاه با مذاقه در مندرجات پرونده ختم رسیدگی را اعلام و با استعانت از خداوند متعال و تکیه بر شرف و وجدان به شرح ذیل مبادرت به صدور رای می نماید</p>			
<p>((رای دادگاه))</p>			
<p>در خصوص واخواهی محکوم علیه غیابی آقای فرزند نسبت به دانشنامه شماره 9 99 اصداری از این مرجع ، دادگاه با مذاقه و بررسی جامع اوراق و محتویات پرونده مانحن فیه ، نظر به اینکه واخواه در این مرحله از رسیدگی دلیل محکمه پسندی که موجبات نقض دانشنامه واخواسته را فراهم نماید ارائه ننموده و از حیث رعایت اصول و قواعد دادرسی و مبانی استدلال و استنباط ایراد و اشکال اساسی بر دانشنامه وارد نمی باشد لهذا دادگاه با استناد به ماده 407 قانون آئین دادرسی کیفری مصوب 1392 ضمن رد واخواهی نامبرده ، دانشنامه سابق الصدور را ثانید و ابرام می نماید رای صادره حضوری و ظرف مهلت بیست روز از تاریخ ابلاغ ، قابل اعتراض در دادگاه های تجدید نظر استان ایلام است.</p>			
<p>دادگاه کیفری دو شهرستان ایلام رونوشت برابر با اصل و اداریست مدیر دفتر شعبه کیفری دو ایلام</p>			
<p>نشانی: ایلام-خ عدالت مجتمع دادگاههای عمومی و حقوقی ایلام تصویر برابر با اصل است.</p>			

۹- برآیند پژوهشی حاضر

با بررسی مدارک و مستندات استنادی که در این مقاله به صورت کاملاً مستند و صرفاً در جهت رعایت حقوق اصحاب دعوا و قضات رسیدگی کننده (به صورت مستعار و گاه حذف اسامی) بدان پرداخته شده باید بدین نکته اشاره کنیم که همانا واقعیت موجود برخی رسیدگی ها در قوه قضاییه با آنچه ترسیم شده و در سند تحول دیده شده فاصله فراوانی دارد و بر اساس سؤال اصلی که طرح شد آیا آرمان گرایی حاکم بر قوه قضاییه در واقعیت، با توجه به رویه و ساختار موجود ظرفیت پاسخگویی به اهداف و استراتژی های تعیین شده را دارد یا خیر؟ به استناد آیه شریفه (تحاسبوا قبل ان محاسبوا) باید بگویم رسیدن بدین هدف عملاً و لاجرم سخت می نماید شاید نکته ای که اینجا به ذهن برسد این است که مخاطب از خود سؤال کند نمی شود یک پرونده را تشریح کرد با تمامی اشکالات وارده بر آن نباید به تمامی بخش های دستگاه قضایی تسری داد بله ما هم این ایراد را می پذیریم ولی وقتی بدین نکته می رسیم و به استناد صحبت های خود ریاست محترم و معظم قوه قضاییه که شخصی کاملاً منطقی و درعین حال کاربلد هستند حتی یک تخلف در این سطح برای قوه قضاییه نظام اسلامی زیاد است ولی متأسفانه در سلسله مقالات بعدی به دیگر پرونده هایی در همین حوزه قضایی و دیگر حوزه های قضایی می پردازیم که در مجموعه ما را بدین نتیجه می رساند برخی سخت افزارهای موجود نمی تواند ما را به مطلوب نزدیک کند. در باب آسیب شناسی مصداقی همین مورد سؤالاتی که پیش می آید حاصل پژوهش نیز می باشد:

- نقض صریح ماده (۴۶۱) قانون آیین دادرسی در امور کیفری مصوب ۱۳۹۲ آیا در رویه قضایی چنین مرسوم می شود (نقض دانشنامه تجدید نظر در بدوی در مرحله واخواهی) نتیجه چه خواهد بود؟

- در صورت تجدید نظر خواهی احتمالی متشاککی عنه آیا مقام ارجاع در تجدید نظر به شعبه هم عرض دیگری جهت تجدید نظر خواهی احتمالی ارجاع می دهد؟
- آیا در مرحله اجرای احکام در شعبه ... دادسرای عمومی و انقلاب ایلام که قبلاً اجرای پرونده در آنجا فراقانونی موقوف شده است، ملاک اجرا شعبه ... تجدیدنظر استان ایلام است (دادنامه متأخر) یا دادنامه وخواهی (شعبه.. دادگاه بدوی کیفری (۲) شهرستان ایلام اجرا می شود؟
- آیا جهت با توجه به تنوع (۲) حکم محکومیت متشاککی عنه در این پرونده انتخاب اجرای هریک از احکام مذکور برای شاکی محفوظ است؟
- آیا در رویه قضایی علاوه بر مادتين ۲۷۸ و ۴۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ روزه های امید برای تجویز رسیدگی های مجدد احکام قطعی کیفری باز شده است؟
- آیا با عدم پذیرش ماده (۱۳) آیین نامه اجرایی قانون ابلاغ الکترونیک) رسیدگی های چند درجه ای در حقوق (رویه قضایی) ایجاد شده است؟
- ...بالاتر مصادیق سریالی ادامه خواهد داشت.

۱۰- منابع و مآخذ

۱. قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲
۲. قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲
۳. سند امنیت قضایی مصوب ریاست قوه قضاییه
۴. سند تحول دستگاه قضایی مصوب ریاست قوه قضاییه
۵. مقاله تحلیلی رأی غیابی در امور کیفری، مدیریت آموزش های مردمی معاونت آموزش قوه قضائیه، روزنامه ایران، سه شنبه ۲۶ بهمن ۱۳۸۹، شماره ۴۷۲۵.
۶. اردبیلی، محمدعلی (۱۳۹۰)؛ حقوق جزای عمومی؛ ج سوم، چاپ اول، انتشارات میزان.
۷. امیری، آبتین (۱۳۹۲)؛ اهمیت قضاوت و استقلال قضاوت در حقوق اسلامی؛ فصلنامه جبل متین، دوره دوم، شماره سوم و چهارم، پاییز.
۸. آقای جنت مکان، حسین (۱۳۸۹)؛ دادرسی غیابی در امور کیفری؛ مبانی و دلایل؛ فصلنامه مطالعات حقوقی (علوم اجتماعی و انسانی شیراز)، دوره دوم، شماره اول، بهار و تابستان.
۹. خمینی، سید روح الله (۱۳۷۹)؛ صحیفه امام؛ مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، چاپ دوم، جلد سوم.
۱۰. السایس (۱۴۱۰.ق)؛ تاریخ الفقه اسلامی؛ چاپ دارالکتاب العلمیه، بیروت.
۱۱. صانعی، پرویز (۱۳۸۲)؛ حقوق جزای عمومی؛ چاپ اول، انتشارات طرح نو، تهران.
۱۲. علامه حلی (۱۴۲۲.ق)، تحریر الاحکام الشرعیه، محقق: شیخ بهادری، قم، نشر اعتماد، چاپ اول.
۱۳. موسوی فرد، سیدمحمدرضا (۱۳۹۷)؛ جرم شناسی اسلامی گرایش جدید حقوق کیفری ...؛ چاپ اول، جلد اول، انتشارات بنیاد حقوقی و علمی فرهنگی مجلد، تهران.
۱۴. موسوی فرد، سیدمحمدرضا و دیگران (۱۳۹۸)؛ رویکردهای پیشگیرانه در جرم شناسی اسلامی ...؛ چاپ اول، از مجموعه کتاب های جرم شناسی اسلامی، انتشارات مجمع علمی فرهنگی و حقوقی مجلد، تهران.